

KONNEVESI

ARVIOINTI- KERTOMUS

KONNEVEDEN KUNTA
ARVIOINTIKERTOMUS 2025

1. TARKASTUSLAUTAKUNTA

1.1 Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Varsinaiset jäsenet	Henkilökohtaiset varajäsenet
Osmo Mäkäraainen, pj.	Ulla Mehto-Hämäläinen
Maria Hotti, varapj.	Mauri Hänninen
Jussi Hintikka	Eeva-Liisa Korhonen
Merja Kakko	Pauliina Oittinen
Pekka Pynnönen	Kari Leppänen

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut Jouko Hyppönen.

1.2 Yleistä

Konneveden kunnalla oli ennen tilikautta 2025 takana jo viisi ylijäämäistä tilinpäätöstä. Kunnan taseen alijäämät oli saatu katettua vuoden 2023 loppuun mennessä, ja vuoden 2025 jälkeen kunnan tase on ylijäämäinen noin 1,6 miljoonaa euroa. Kuntakonsernin taseessa on kertynyttä ylijäämää nyt 875 000 euroa.

Työ- ja elinkeinopalvelut siirtyivät kertomusvuoden alussa kuntien hoidettaviksi. Uudistuksen tarkoituksena oli tuoda palvelut lähemmäksi asiakkaita, ja vahvistaa kuntien roolia työllisyyden ja elinvoiman edistäjinä. Konnevesi kuuluu Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueeseen, jonka isäntäkunta on Äänekosken kaupunki. Työllisyyspalvelujen saatavuus parani uudistuksen myötä, mutta lisäsi kuntien työllisyysenhoidosta aiheutuvia

kustannuksia. Lisäksi kunnat maksavat osan Kelan maksamista työttömyysetuuksista.

Suomen talous kääntyi loppuvuoden aikana hienoiseen kasvuun. Työttömyys lisääntyi ja pysyi korkealla tasolla. Tämä vaikutti suoraan kunnan verotuloihin ja työttömyydestä aiheutuviin kustannuksiin.

Konnevedellä haasteina ovat asukasmäärän väheneminen, väestörakenne ja alhainen syntyvyys, jotka vaikuttavat suoraan kunnan talouteen. Lapsia Konnevedellä on syntynyt vuodessa keskimäärin 15. Vuonna 2025 lapsia syntyi 19.

Lapsimäärän väheneminen johti siihen, että kunta lakkautti Istunmäen koulun ja myi koulukiinteistön. Syksyllä 2025 Lapunmäen koulun 7. luokka aloitti yksisarjaisena. Vuonna 2026 7. ja 8. luokka muuttuvat yksisarjaisiksi. Seuraavana vuonna kaikki luokka-asteet ovat yksisarjaisia. Konnevesi lähti mukaan HUPA-hankkeeseen, jonka tarkoituksena on kuntien välisen yhteistyön avulla ratkaista muun muassa oppilasmäärien vähenemisen aiheuttamia ongelmia.

Yksityistieavustusten käsittelyssä kunta otti käyttöön e-palvelun, jonka tarkoituksena on vähentää manuaalista työtä ja sitä kautta säästää työaika.

Keski-Suomen kaupunkien ja kuntien tarkastuslautakuntien puheenjohtajat ovat valmistelleet lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin edistämisen yhteisarvioinnin, joka on tämän arviointikertomuksen liitteenä.

1.3 Arvioinnin lähtökohdat

Kuntalain (419/2015) 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunnan tehtävä on valvoa myös sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuutta ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Hallintosäännön mukaan tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran valtuustokaudessa.

Kunnan ulkoisen tarkastuksen toimijoita ovat tilintarkastaja ja tarkastuslautakunta. Varsinaisen tilintarkastuksen suorittaminen ja tilintarkastuskertomuksen laatiminen sekä oikeudellinen vastuu tarkastuksesta ja sen laadusta kuuluvat tilintarkastajalle ja tilintarkastusyhteisölle.

Arviointikertomus laaditaan tilinpäätöksestä poimittujen ja tilintarkastajan raportoimien tietojen pohjalta sekä osittain tarkastuslautakunnan itsensä keräämien tietojen ja haastattelujen pohjalta. Arviointikertomuksessa keskitytään tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa esitettyjen merkittävimpien poikkeamien arviointiin sekä onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

1.4 Tilintarkastus

Kuntalain (410/2015) 122 §:n mukaan valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön. Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja. Tilintarkastaja toimii tehtävässään virkavastuulla. (18.9.2015/1236)

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

Valtuusto valitsi päätöksellään 24.3.2025 § 6 Konneveden kunnan ja sen tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelujen tuottajaksi vuosille 2025-2026 (sisältäen option vuosille 2027-2028) Oy SK-Reviisorit Ab:n ja nimesi vastuulliseksi tilintarkastajaksi JHT, HT Ilari Karhun. Tilintarkastusyhtiön toimikausi alkoi 1.1.2025.

Kuntalain (410/2015) 123 §:n mukaan tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastajan on tarkastettava

- 1) onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti;
- 2) antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikean ja riittävän kuvan kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta; (21.5.2021/419)
- 3) ovatko valtionosuuksien perusteista annetut tiedot oikeita;
- 4) onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tilintarkastajan tulee noudattaa valtuuston ja tarkastuslautakunnan antamia ohjeita, jolleivät ne ole ristiriidassa lain, hallintosäännön tai julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Havaitsemistaan olennaisista epäkohdista tilintarkastajan on ilmoitettava viipymättä kunnanhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja on 8.10.2025 jättänyt tarkastussuunnitelman vuosille 2025-2026. Tilintarkastaja on raportoinut suorittamistaan tarkastuksista tarkastuslautakunnalle ja antanut kuntalain 125 §:n mukaisen tilintarkastuskertomuksen 25.5.2026. Tilintarkastuskertomus on ollut lautakunnan käytössä tätä arviointikertomusta laadittaessa. Tilintarkastuskertomus on perusmuotoinen eikä tilintarkastuksessa siten ole havaittu poikkeavuuksia.

1.5 Sidonnaisuusrekisteri

Vuoden 2015 kuntalain (410/2015) hallintoa ja johtamista koskevat säännökset tulivat voimaan 1.6.2017 lukien. Lain 121 §:n ja 5 kohdan mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Tarkastuslautakunta on käsitellyt ja hyväksynyt kaikki sille toimitetut sidonnaisuusilmoitukset ja toimittanut ne valtuustolle tiedoksi.

1.6 Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta on kokoontunut tarkastuskauden aikana yhteensä 12 kertaa. Arviointikertomus on laadittu tilinpäätöksestä poimittujen ja tilintarkastajan raportoimien tietojen pohjalta. Arviointi perustuu tilinpäätökseen, toimintakertomukseen, tilintarkastajan raportteihin sekä tarkastuslautakunnan käytettävissä olleeseen muuhun aineistoon ja viranhaltijoiden kuulemisiin.

Maria Hotti on sivistyslautakunnan varsinainen jäsen, joten hän ei osallistunut arviointikertomuksen laatimiseen sivistyslautakunnan arvioinnin osalta.

Tarkastuslautakunta on vuoden 2025 arviointia varten kuullut seuraavia henkilöitä:

- Kunnan talous- ja tilinpäätösennuste, kunnanjohtaja Mika Pasanen ja talouspäällikkö Eija Lahti
- Sivistystoimen hallinto ja varhaiskasvatus, sivistystoimenjohtaja Kati Laine-Rissanen ja varhaiskasvatuksen johtaja Jenni Pasma

- Ympäristötoimen hallinto ja toiminta, tekninen johtaja Markus Tiihanoff, rakennustarkastaja Henri Pennanen ja ympäristötarkastaja Milla Saarinen
- Kunnan tytäryhtiöiden toiminta ja tilinpäätös
  - toimitusjohtaja Tuula Lampinen, Konneveden Vuokra-asunnot Oy
  - toimitusjohtaja Riku Tulla, Elinvoimayhtiö Konneveden Voima Oy ja Kellankosken Voima Oy
  - toimitusjohtaja Markus Tiihanoff, Konneveden kaukolämpö Oy
- Vapaa-aikatoimen toiminta ja tilinpäätös, vapaa-aikasihteeri Vesa Jämsen, etsivä nuorisotyöntekijä Eini Matilainen ja nuorten työpajaohjaaja Anne Grönroos
- Sivistystoimen tilinpäätös ja tavoitteiden toteutuminen, sivistystoimenjohtaja Kati Laine-Rissanen
- Kunnan tilinpäätös, kunnanjohtaja Mika Pasanen ja talouspäällikkö Eija Lahti
- Kunnan hyvinvointikertomus sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutuminen, kunnansihteeri Heli Lehtinen

2. KUNNANHALLITUKSEN VASTAUKSET VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSESSA ESITETTYIHIN KYSYMYKSIIN

Vuoden 2024 arviointikertomuksen käsittelyn yhteydessä valtuusto velvoitti kunnanhallituksen antamaan selvityksen seuraaviin arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin:

1. Miten kunnanhallitus varmistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisen?

- Kunnanhallitus, ympäristölautakunta sekä sivistyslautakunta, kukin valitsee kaksi sisäistä tarkastajaa toimikaudeksi 2025-2029. Sisäiset tarkastajat laativat vuosittain sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman.

- Uudistetaan kunnan taloudenhoidon, riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan ohje

2. Kuinka kunnanhallitus varmistaa kunnan hankintaprosessien asianmukaisuuden, läpinäkyvyyden ja ajantasaisuuden?

Kunnan hankinnat ovat keskeinen väline valtuuston hyväksymän talousarvion tavoitteiden toteuttamisessa. Hankintaprosessi on moniportainen avoin prosessi, jonka perustana ovat hankintalaki, kunnan oma hankintaohje sekä talousarvion ja -suunnitelman linjaukset. Käytännön hankintapäätöksiä tehdään viranhaltijapäätöksin määriteltyjen hankintarajojen puitteissa, ja näiden rajojen ylittävät hankinnat käsitellään lautakunnissa tai kunnanhallituksessa. Hankintojen toteutumista arvioidaan osana tilinpäätösprosessia, jossa tilintarkastaja ja tarkastuslautakunta suorittavat valvontatehtävänsä.

Hankintojen asianmukaisuutta ja läpinäkyvyyttä turvataan myös sillä, että päätökset dokumentoidaan ja hankintapäätökset julkaistaan julkisuuslain edellyttämällä tavalla. Erityisesti suurissa ja strategisissa hankinnoissa päätösten perustelujen avoin esittäminen on tärkeää luottamuksen varmistamiseksi. Monimutkaisissa ja taloudellisesti merkittävissä hankinnoissa hyödynnetään tarvittaessa asiantuntijaresursseja.

Kunnan hankintaohje (2019) tulee päivittää.

Tarkastuslautakunta pitää kunnanhallitukselta saamiaan vastauksia riittävinä. Hankintaohje on päivitetty 16.2.2026.

3. TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

3.1 Yleistä kunnan taloudesta

Sekä kunnan tilinpäätös että konsernitilinpäätös olivat ylijäämäisiä. Vuosi 2025 oli jo kuudes perättäinen vuosi, jolloin kunnan tilinpäätös on ylijäämäinen. Ylijäämää kertyi 506 074 euroa. Konsernitilinpäätös on ylijäämäinen 622 219 euroa. Kunnan taseessa ylijäämää on 1 600 384 euroa.

Talousarvion tuloslaskelmaosa (sisäiset ja ulkoiset erät) toteutui sekä toimintatuottojen että toimintakulujen osalta. Toimintatuotot ylittyivät (101,2 %) ja toimintakulut alittuivat (98,6 %) talousarvioon verrattuna. Talousarvio toteutui siis koko kunnan osalta hyvin.

Kunnan velkamäärä laski, mutta on edelleen korkealla tasolla. Suhteellinen velkaantumisen taso oli vuoden 2025 lopussa 173,9 %, kun se vuoden 2024 tilinpäätöksessä oli 203,4 %. Konsernin osalta vastaavat luvut ovat 171,2 % (2025) ja 196,7 % (2024). Korkea suhteellinen velkaantuneisuus merkitsee heikentyneitä mahdollisuuksia selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Manner-Suomen kuntien suhteellinen velkaantuneisuus oli vuonna 2025 noin 63 % (tilinpäätösarviotieto, Kuntaliitto), joten Konnevesi on selvästi keskimääräistä velkaantuneempi.

Korkea velkaantumisasaste on riski, mikäli korkotasoa tulevaisuudessa nousee.

Omavaraisuusaste kuvaa kunnan vakavaraisuutta eli sitä, kuinka suuri osuus kunnan varoista on rahoitettu omalla pääomalla suhteessa vieraaseen pääomaan. Kunnan omavaraisuuden aste parani hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Omavaraisuus oli 33,8 %, kun se vuonna 2024 oli 29,8 %. Konsernin osalta vastaavat luvut ovat 30,2 % (2025) ja 26,4 % (2024).

Manner-Suomen kuntien omavaraisuusaste oli vuonna 2025 noin 69 % (peruskunnat, tilinpäätösarvio) eli selvästi korkeampi kuin Konneveden omavaraisuusaste.

Kunnan verotulot laskivat ja valtionosuudet nousivat edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2024 verotulot olivat 5 868 639 euroa ja valtionosuudet 2 619 429 euroa, yhteensä 8 488 068 euroa. Vuonna 2025 verotulot olivat 5 717 040 euroa ja valtionosuudet 3 021 994 euroa, yhteensä 8 739 034 euroa, mikä on 2,96 % enemmän kuin edellisenä vuonna.

Toimintatuotot (ulkoiset erät) olivat 2 543 824 euroa, mikä on 143 450 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Toimintakulut sen sijaan nousivat edelliseen vuoteen verrattuna lähes 600 000 euroa ja olivat 9 624 852 euroa eli 6,5 % suuremmat kuin vuonna 2024.

Vuosikate suhteutettuna poistoihin (137,4 %) heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna (174,5 %).

Kunnan investointitaso oli alhainen, mitä selittää kokonaisvelan suuruus.

3.2 Käyttötalouden toteutuminen

Määrärahojen ulkoinen ja sisäinen käyttö on toteutunut talousarvioon verrattuna seuraavasti:

Toimintakatteet	Talousarvio muutos	+	Toteuma	Erotus
Keskushallinto	-1 776 240		-1 969 755	-193 515
Sivistyslautakunta	-4 824 850		-4 650 203	174 647
Ympäristölautakunta	-649 460		-461 070	188 390
Yhteensä	-7 250 550		-7 081 028	169 522

Peruskunnan toimintakate pysyi vuonna 2025 talousarvion rajoissa. Keskushallinnon toimintakulut ylittyivät määrärahalisäyksen jälkeenkin noin 200 000 eurolla. Ylitys johtuu niin sanotuista sakkomaksuista eli työttömyysetuuksien kuntaosuuksista, joita kunta maksaa Kelalle. Vuonna 2025 kunta maksoi kuntaosuuksia noin 98 000 euroa. Lisäksi ylitykseen vaikutti Konnevesi 100 -rahaston purkaminen ja varojen siirtäminen Keski-Suomen Kulttuurirahastolle. Siirron vaikutus keskushallinnon toteumaan oli noin 105 000 euroa, mutta se ei vaikuttanut tilikauden tulokseen.

3.3 Konserni

Kuntakonsernin muodostavat kunta ja sen tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisö. Tytäryhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kunnalla on kirjanpitolain mukaisesti määräysvalta.

Konneveden kuntakonserniin kuuluvat seuraavat tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisö (suluissa kunnan ja konsernin omistusosuudet):

- Konneveden Vuokra-asunnot Oy (100 %)
- Kellankosken Voima Oy (100 %)
- Konneveden kaukolämpö Oy (100 %)
- Elinvoimayhtiö Konneveden Voima Oy (100 %)
- Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (3,45 %)
- Keski-Suomen liitto (0,89 %)
- Sateenkaaren koulun kuntayhtymä (5,21 %) ja
- Konneveden Liikekeskus Oy (22,20 %).

Kaikki muut paitsi Konneveden kaukolämpö Oy tekivät ylijäämäläisen tilinpäätöksen. Kaukolämpölaitoksen alijäämä johtui kustannustason noususta.

4. TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Konneveden kuntastrategian mukaiset kehittämisen painopisteet vuosille 2025-2029 ovat seuraavat:

1. Talouden tarkka johtaminen ja velkataakan keventäminen – varmistetaan kunnan investointikyky ja hallitaan riskit.

- Kunta pystyi lyhentämään pitkäaikaisia velkojaan noin 1,3 miljoonalla eurolla vuonna 2025.

2. Lapsiperheiden houkuttelu ja kuntien välisen muuttovoiton tavoittelu – erityisesti kuntien välisen nettomuuton vahvistaminen ja nuorten pysyvyyden lisääminen.

- Vuonna 2025 Konnevedelle muutti 91 henkilöä muista kunnista ja Konnevedeltä muutti muihin kuntiin 105 henkilöä eli kuntienvälinen muuttotappio oli 14 henkilöä.

3. Elinvoiman vahvistaminen – Yrittäjyyskasvatuksen edelläkävijä - matkailun, bio- ja metsätalouden sekä uusiutuvan energian mahdollisuuksien kehittäminen yhdessä paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa. Tarjotaan aktiivisesti yrityksille Konnevetä sijoittumispaikkana.

- Konnevedelle perustettiin tai toimintansa siirsi yhteensä 19 yritystä.

4. Peruspalvelujen ja lukion turvaaminen – laadukas oppimispolku ja lähipalvelut kuntalaisten hyvinvoinnin perustana.

- Peruspalvelut ja lukio säilyivät.

5. Kunnan brändin ja imagon systemaattinen kehittäminen – vahvistetaan Konneveden tunnettuutta vetovoimaisena asuin-, yrittäjyys- ja matkailukuntana.

- Elinvoimayhtiö vastasi koko kuntakonsernin viestinnän, markkinoinnin ja digitaalisen näkyvyyden koordinoinnista. Sosiaalisen median orgaaninen tavoittavuus nousi vuoden aikana merkittävästi ja on kuntakoko huomioiden hyvällä tasolla. Etelä-Konneveden kansallispuiston kävijämäärä kasvoi 9,2 prosenttia, mikä oli Suomen kansallispuistoista toiseksi suurin prosentuaalinen kasvu.

6. Vetovoimaisuus työnantajana – monipuoliset ja kehittyvät työtehtävät sekä henkilöstön osaamisen jatkuva uudistaminen.

- Avoinna olleisiin virkoihin ja tehtäviin on ollut useita hakijoita.

7. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen – kuntalaisten osallistumismahdollisuudet ja järjestöyhteistyön tukeminen.

- Kunta on järjestänyt järjestöillan ja kesäasukasillan sekä myöntää vuosittain avustuksia järjestöille.

Kunnan yleistavoitteena oli kunnan peruspalvelujen tehokas ja taloudellinen tuottaminen kuntastrategian mukaisilla toimenpideohjelmilla. Kunta tuotti peruspalvelut tehokkaasti ja taloudellisesti.

4.1 Konserni

Kuntakonsernin tavoitteet olivat seuraavat:

Vuokra-asuntojen käyttöasteen korkeana pitäminen (jatkuva tavoite)

Vuokra-asuntojen käyttöaste vuonna 2024 oli 94,84 % ja vuonna 2025 se oli 90,73 %. Käyttöaste siis laski, mutta oli edelleen hyvällä tasolla.

Lämmön tuottaminen asiakkaille kustannustehokkaasti (jatkuva tavoite)

Kaukolämpöyhtiö tuottaa asiakkaille lämpöä omakustannushintaan ottaen kuitenkin huomioon muun muassa investointitarpeet.

Kunnan elinvoiman vahvistaminen, yritysten kasvun tukeminen, matkailun kehittäminen, Konneveden brändin rakentaminen

Vuoden aikana elinkeinoyhtiö toteutti yli 100 yritys- ja toimijakohtaista toimenpidettä. Konnevedelle perustettiin tai toimintansa siirsi yhteensä 19 yritystä, ja kuntaan myönnettiin 13 erilaista kehittämis- ja investointihanketta.

Etelä-Konneveden kansallispuiston kävijämäärä kasvoi selvästi.

Elinvoimayhtiö vastasi koko kuntakonsernin viestinnän, markkinoinnin ja digitaalisen näkyvyyden koordinoinnista.

4.2 Keskushallinto

4.2.1 Toimistopalvelut

Toimistopalveluissa taloushallinnon prosessien automatisointi toteutui vain osittain ja hallinnon prosessien automatisoinnissa päästiin vasta käynnistysvaiheeseen.

Kuntalaisten e-palvelujen käyttöönotossa toteuma oli yksi palvelu (yksityistieavustukset), kun tavoitteena oli kaksi palvelua.

Työasemien päivittäminen pilviympäristöön toteutui 95 %:sesti.

4.3 Sivistyslautakunta

4.3.1 Lukio

Lukion tavoitteena oli varautuminen lukiokoulutuksen rahoitusjärjestelmän muutokseen, mm. yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen. Tämä tavoite ei toteutunut, koska rahoitusjärjestelmän muutos ei vaikuta Konnevedellä. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskoemahdollisuuksien toimeenpanon valmistelun aloitus ei vielä ollut ajankohtainen.

4.3.2 Aikuiskoulutus ja musiikkitoiminta

Tavoitteena oli oppilasmäärän nousu Ala-Keiteleen musiikkiopistossa, mutta oppilasmäärä laski.

4.3.3 Vapaa-aikatoimi

Nuorten työpajatoiminnan tulevaisuuden selvitystyö siirtyi vuodelle 2026. Nuorisovaltuusto ei tehnyt aloitteita eikä antanut lausuntoja. Alueellinen kulttuurihanke peruuntui. Yhteisen viestintäsuunnitelman laatiminen kirjaston kanssa siirtyi vuodelle 2026.

4.3.4 Kirjasto

Tilasuunnitelman jatkaminen ja kouluyhteistyön tiivistämistä koskevan yhteistyösuunnitelman laatiminen toteutuivat osittain. Yhteisen viestintäsuunnitelman laatiminen vapaa-aikatoimen kanssa ei toteutunut. Synergiahanke toteutui suunniteltua suppeampana. Hankkeessa luotuun tapahtumakonseptiin liittyvä uusien tilojen käyttöönotto ei toteutunut vuonna 2025.

4.4 Ympäristölautakunta

4.4.1 Yhdyskuntasuunnittelu

Tuulivoimakaavoituksen edistäminen ei edennyt vuonna 2025.

4.4.2 Liikenneväylät

Liikenneväylien kesä- ja talvikunnossapidon suunnitelmaa ei laadittu, mutta peruskorjauksia toteutetaan kunnoltaan huonoimmasta päästä investointivarojen puitteissa. Myöskään investointisuunnitelmaa ei ole tehty, mutta kaavateiden investointeja on huomioitu tuleville vuosille.

4.4.3 Liikunta- ja ulkoilupaikat

Yksityiskohtaista suunnitelmaa liikuntapaikkojen kehityskohteiden yksilöimiseksi ei ole. Muilta osin tavoitteet toteutuivat.

4.4.4 Toimitilapalvelut

Tavoitteet eivät toteutuneet. Uusien kunnan ja hyvinvointialueen välisten vuokrasopimusten tekeminen siirtyi vuodelle 2026. Hyvinvointialueelle vuokrattavien rakennusten yhtiöittäminen ei toteutunut. Myöskään tyhjiksi jäävien rakennusten uusiokäyttö ja tilasuunnittelu eivät toteutuneet.

4.4.5 Sisäiset palvelut

Tavoitteena oli tehdä kaluston kunto- ja tarveselvityksen pohjalta investointisuunnitelma, mutta tarpeita ei ole vielä sisällytetty investointisuunnitelmaan.

Muilta osin hallintokuntien tavoitteet pääsääntöisesti toteutuivat.

5. HENKILÖSTÖ

Kunnan henkilöstömäärä vuoden 2025 lopussa 109 henkilöä eli kaksi enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Henkilötyövuodet vuoden 2025 lopussa olivat yhteensä 95 eli kuusi vähemmän kuin edellisenä vuonna. Keskushallinnossa henkilötyövuodet pysyivät edellisen vuoden tasolla. Ympäristölautakunnan osalta vähennys oli yksi ja sivistyslautakunnan osalta viisi henkilötyövuotta.

Maksetut palkat ja palkkiot olivat yhteensä 4 298 306 euroa eli noin 1,2 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.

6. TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin, HYTE, on kuntien ja hyvinvointialueiden rahoitukseen liittyvä taloudellinen kannustin. Se on osa valtionosuusjärjestelmää ja se palkitsee kuntia siitä, että ne edistävät asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Vuoden 2023 joulukuussa HYTE-kerroin oli 18,60 euroa asukasta kohti ja vuotta myöhemmin 23,40 euroa, jonka mukaan vuoden 2025 rahoituksen lisäosa maksettiin.

TEAvisari on terveyden edistämisen vertailutietojärjestelmä, joka kuvaa kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa, rakenteita ja resursseja. Se toimii tiedolla johtamisen välineenä sekä tukee kuntien välisessä vertailussa ja HYTE-kertoimen muodostumisessa. Tulokset esitetään pisteinä (0–100), jotka kuvaavat toiminnan tasoa suhteessa suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Vuonna 2024 Konnevesi sai 69 pistettä ja kertomusvuonna 68 pistettä

TARKASTUSLAUTAKUNNAN LOPPULAUSUNTO VALTUUSTOLLE

Vuosi 2025 oli jo kuudes perättäinen vuosi, jolloin Konneveden kunnan tilinpäätös on ylijäämäinen. Ylijäämää kertyi 506 074 euroa. Myös kuntakonsernin tilinpäätös on 622 219 euroa ylijäämäinen. Kunnan taseessa ylijäämää on 1 600 384 euroa.

Talousarvio toteutui koko kunnan osalta hyvin. Toimintatuotot ylittyivät ja toimintakulut alittuivat talousarvioon verrattuna. ICT-kulut ovat nousseet huomattavasti. Vuoden 2025 talousarviossa ICT-kuluihin oli budjetoitu 388 570 euroa. Toteuma oli 475 543 euroa eli 22,4 % budjetoitua enemmän. Vuoden 2024 tilinpäätökseen verrattuna nousua on 46,7 %.

Kunnan velkamäärä väheni edelliseen vuoteen verrattuna, mutta on edelleen korkealla tasolla. Myönteistä on, että kunta sai vähennettyä pitkäaikaisia velkojaan noin 1,3 miljoonalla eurolla. Suhteellinen velkaantuminen oli vuoden 2025 lopussa huomattavasti korkeammalla tasolla kuin kunnissa keskimäärin. Korkea suhteellinen velkaantuneisuus merkitsee heikentyneitä mahdollisuuksia selviytyä velan takaisinmaksusta omalla tulorahoituksella ja heikkoa taloudellista liikkumavaraa.

Korkea suhteellinen velkaantuneisuus lisää rahoitusriskiä. Mikäli korkotaso tulevaisuudessa nousee, heikentää se muun muassa kunnan mahdollisuuksia pienentää velkamääräänsä.

Kunnan omavaraisuusaste parani hieman edelliseen vuoteen verrattuna, mutta on kuitenkin edelleen selvästi heikompi kuin kunnissa keskimäärin. Korkea omavaraisuusaste merkitsee parempaa kykyä selviytyä talouden heilahteluista ja vastaavasti matala omavaraisuusaste merkitsee heikkoa taloudellista liikkumavaraa.

Kunnan asukasmäärä jatkoi laskuaan. Lasku johtuu erityisesti siitä, että ihmisiä kuolee enemmän kuin syntyy. Myös muuttotappio on viime vuosina vaikuttanut asukasmäärän laskuun. Vuoden 2025 lopussa konnevetisiä oli 2405, mikä on 36 henkilöä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Alhainen syntyvyys, ikääntyvä väestö ja muuttotappio heikentävät kunnan tulopohjaa. Varsinkin alle 16-vuotiaiden ikäluokkien pienuus vaikuttaa merkittävästi peruspalvelujen valtionosuuksien määräytymiseen. Kapea veropohja ja riippuvuus valtionosuuksista muodostavat riskin kunnan taloudelle.

Yrityspalveluissa painopisteenä olivat yritysten toimintaedellytysten tukeminen, uusien yritysten houkuttelu sekä yrittäjälähtöinen käytännön sparraus. Elinvoimayhtiö onnistui hyvin yritysten toimintaedellytysten tukemisessa ja uusien yritysten hankinnassa kuntaan. Myös viestintä, markkinointi ja digitaalinen näkyvyys paranivat. Lisäksi elinvoimayhtiö teki hyvää yhteistyötä muiden muassa työllisyystoimijoiden kanssa.

Kysymykset kunnanhallitukselle

Tarkastuslautakunta haluaa tekemiensä havaintojen perusteella esittää seuraavat kysymykset ja pyytää, että valtuusto velvoittaa kunnanhallituksen antamaan selvityksen arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin 30.9.2026 mennessä.

Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä siitä, miksi kunnan ICT-kulut ovat nousseet huomattavasti budjetoitua enemmän. Lisäksi lautakunta pyytää tietoa siitä, ovatko ICT-hankinnat tuottaneet säästöjä kunnan muissa toiminnoissa.

Tarkastuslautakunta kiittää kunnan viranhaltijoita, työntekijöitä ja luottamushenkilöitä kuntalaisten eteen tekemästään hyvästä ja ansiokkaasta työstä.

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS VALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2025 valtuuston käsiteltäväksi.

Konnevedellä 25 päivänä toukokuuta 2026.

Osmo Mäkäräinen
puheenjohtaja

Maria Hotti
varapuheenjohtaja

Jussi Hintikka
jäsen

Merja Kakko
jäsen

Pekka Pynnönen
jäsen